

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Degenfeld József gróf.

Debreczen, jan. 7.

Debreczen város harmadik kerületének ellenzéki polgársága kijelölte azt a férfiut, akinek égése alatt a január 28-án megejtendő országgyűlési képviseléválasztáson ütközetbe bocsátkozik. *Degenfeld József* gróf nevét írta lobbogójára az ellenzék, amely mindenkor harcoss táborba volt a nemzeti eszméknek, amely annyi dicsőséggel hordozta körül a harmadik kerületben a függetlenségi zászlót.

A jelölést mindenképpen szerencsésnek találjuk, akár az országos politika kuszált viszonyait, akár Debreczen város különös érdekeit mérlegeljük. *Degenfeld József* gróf egyénisége egyesíti magában a magyar nemzeti eszmék inkarnációját a Debreczen városért lángoló szeretetet. Mind a kettőre nagy szükségünk van.

A politikai helyzet „utálatos”, — mondta a közelmúlt napokban a kormányhatalom egyik lefőtéményese. A miniszter nem adta magyarázatát súlyos kijelentésének, de fölösleges munkát végzett volna a magyarázattal, mert az ország nyíló népe nagyon jól tudja az „utálatos” okát: az elvföntartás neve alatt, de tényleg a magasztos elveknek egymásután való feladása árán, a hatalom elnyerése végett létrejött és a ha-

talom föntartása végett föntartott koalíció sorra elidegenítette a nemzeti javakat és a népszerűség elvesztésének fenyegető veszedelmét fejtelten handabandázással és tervtelen kapálózással elhárítani szeretné a feje felől. *Degenfeld József* gróf nyíltan hadat üzen az elvtelenség koalíciójának és mint e szövetség ellenzéke, programjába veszi hazánk önállóságának és függetlenségének a legszélsőbb határokig való fejlesztését és programjának minden egyes pontjéért harcolni kész. *Degenfeld* gróf programja:

1. Magyar nyelv a hadsereg vezényelében, szolgálatában és adminisztrációjának minden vonalán.
2. Magyarország önállósága a külképviseletben.
3. Az önálló magyar nemzeti bank.
4. Az önálló vánterület.
5. Az általános, egyenlő, titkos, községenként gyakorlandó szavazatjog.

Egytől egyig függetlenségi eszmék e program pontjai. S amikor azt látjuk, hogy a hatalomra került tábor nem hogy diadalra segítené ezeket az eszméket, hanem egyre másra borítja rájuk a szemfődelet, akkor tapsolnunk kell az ellenzék jelölésének, amiért olyan férfiut óhajt képviselőül, aki a magyar nemzetállam törhetetlen és hajlíthatatlan bajnoka. Hogy *Degenfeld József* gróf ez az ember, arra megnyugtató garancia a

nemzeti ellentállás alatt kifejtett működése és a koalíciós uralom alatt tanúsított magatartása. *Degenfeld József* gróf csatázott az alkotmányrabló banda ellen, de mikor sikerült kipusztítani a martalóc hadat, nem vett részt a hatalomért pályázó versenyfutásban, hanem ma is kész csatába bocsájtkozni azokért az eszmékért, amelyekért harmadfél évvel ezelőtt csatázott.

Az összes bevett vallásfelekezetek teljes egyenjogúsítása a hatodik pontja *Degenfeld* gróf programjának. A magyar protestánsvilág régi követelésének valóra válását fogja siettetni *Degenfeld* grófnak a parlamentbe való bevonulása és új fejezetet van hivatva nyitni a magyar történelemben. A protestantizmus, mióta megjelent a történelemben, mindenkor egyet jelentett a nemzeti eszmével, küzdelmei a magyar liberálisizmus küzdelmei voltak. *Degenfeld József* grófnak, a protestáns közélet eme vezéralakjának képviselőisége erős gátat emel a klerikális reakció egyre szélesedő, mindjobban előretörő útjába és meg fogja nyitni a magyar liberálisizmus elzárt zsilipjeit. A legnagyobb református város polgárai bizonyára meg fogják ragadni az alkalmat, hogy a protestánsok jogos követelését előre segítsék.

Debreczen város különös érdekeinek oltalmára sem találhatott volna *Degenfeld* grófnál alkalmasabb férfiut a har-

Az első vig-est.

Soha olyan zsufoltságot, mint amilyen szerdán délután volt a Bikában! Ember ember hátán tolongott; telve minden pályán a földszinten nem volt egy talpalattnyi hely üresen. Ekkora közönséget vonzott az első vig-est, melyre már azelőtt elkaptokták a jegyek nagy részét, hogy a programot közreadta volna a rendezőség. Ez a rendezőség t. i. ugyanaz, amely a román. kath. főgimnáziumi csütörtöki felolvasó estéket oly ritka ügyességgel rendez; bizhatott hát benne az eddigiek alapján is a közönség, hogy fenomenális műsort fog kapni a vig-estén.

S azt is kapott. A legkülönbözőbb kivánságu — azonban jóízű — emberek megkaphatták benne, ami gyönyörűségekre válhatott. A komoly irodalmi, vagy művészi számokat szeretőket valóban elragadta a *Vándor Iván* pompás, finoman humoros rajza („A hercegnő”); melyet *Békés Gyula* művészi értelmezéssel olvasott föl, vagy a *Gyöngyi Jolán* szép éneke; a *Baba-dalt* s a *Levél-áriát* adta elő nemes izléssel, csengő, tiszta hangon. Az *Ördög Róbert* című operából *Izabella* nagy áriáját pedig *Hoffinger Teréz*, a m. kir. zene-conserva-

torium növendéke énekelte zajos sikerrel. — Ugyancsak a komoly lapjára tartozik még az est két szám, bár ezek már a humor birodalmába csapnak át. Az egyik a „Bál után” című monolog volt, amelyet *Simonovits Rózi*, ez a bájos fiatal leányka szavalt, általános tetszést, óriási sikert keltve. Zugó taps jutalmazza szépen kidolgozott szövegét. A másik, értékében komoly, hatásában humoros szám a *Mártontárvy György* poétikus és nagy tudásra valló zenei compositiója („Hortobágyi hangulat”), melyet a színház teljes zenekara tökéletes precizitással adott elő, orkászzerű tapsot aratván a kifejező muzsikával magának és a jeles szerzőnek egyaránt. Működött ez estén a *Rácz Károly* híres zenekara is; a tréfás nyitányt ez adta a tréfás estéhez a mint mindig, most is egészen megnyerte a közönség tetszését. A *Perceol lovérek* táncát mint tréfás táncot jelezte a műsor; azonban sokkal több volt ez annál: kecses, ígéző, esztetikai magaslaton álló!

Egészen a vigság jegyében mozgott már az *Almássy Zsuzsa* és *Lekei György* kettőse. Egy igen ügyes tót nótát énekeltek és táncoltak igen ügyesen; alaposan megnevetették vele a közönséget. Emlitenünk sem kell, hogy milyen nagy derűtséget keltett *Ligeti Lajos*. Előbb a „Nem látták

kérem a mamát?” c. kacagtató monológot adta elő azzal a burleszk kómikummal, melynek ő olyan elősmert mestere, aztán meg szavalt és kuplékat adott elő szaka datlanul harsogó kacagás mellett. Ugyancsak ilyen hatású volt bár a kómikumnak egészen más mezején járt a *Gyöngyi Izsó* szereplése („Nevessünk tíz percig”), melynek különösen harmadik része aratott messze kimagasló sikert, amint ez a rendkívül tanult, finom izlésű s mindenben fegyelmeztet művész-ember felsőbbbbséges erővel ragadta perceről-perere más más derült hangulatba e hallgatóságot. A program végző száma, egyuttal az est koronája „A kis egér” c. vígjáték volt, amelyben *Bérczy Ernő* és *Báthory Marcsa*, szintársulatunknak ez a két kitűnő erőssége, csodálatos frissességgel, szívből jött vidám humorral jeleskedtek, az est stilszerű befejezésül százszor is megkacagtatván a közönséget.

Mondanunk sem kell, hogy minden szám után zugott a taps, hangosan követelték a ráadást. Am a program ráadás nélkül is igen gazdag volt s a rendezőség kénytelen volt szigoruan ragaszkodni a gyors lepergetéshez. Így aztán alig egy-két esetben lehetet eleget tenni a közönség óhajlásának.

Matild krém,

kenőcs, szappan. Matild szőpítő szerekek párja nincs levezdik a legvastagabb szőpít, májfoltot, vimedil, vagy bármely bőrszűfító dolgot. A Matild krém teljesen szirtalan, puder alá nappali használatra remek ráncoldó, 5 perc alatt fehérik. A kézbornek is utóérnetelen fehéritője, fino utója. Artalmas anyagot higanyt, ólmot nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használ, arát visszaadom

madik kerület polgársága. A „debreceni grófról“ köztudomásu, hogy Debreczen örömet-baját a saját maga örömeinek-bajának tekinti. Kije ennek a városnak Degenfeld József gróf, azt minden írásnál maradandóbb és minden beszédnél hangosabban beszélő intézményeknek egész sorozata hirdeti. És hogy Degenfeld gróf tud dolgozni Debreczen fölvirágoztatásán, hogy a felsőbb fórumok előtt sulya van az ő személyének, hogy odafönn előre tudja mozdítani e város boldogulását, azt szép emlékeink igazolják a legmeggyőzőbb módon.

A nemzeti eszményekért harcolni kész, hazáját, városát szerető, érzésben, szóban, tettben demokrata férfiúnak ajánlotta föl az ellenzék a harmadik kerület mandátumát. Ezért mondtuk az ellenzék jelölését szerencsésnek. Debreczen harmadik kerülete csakis ilyen képviselőt küldhet a nemzet tanácsába, csakis ilyen egyéniségtől remélhet a haza és a város javára szolgáló eredményes munkát.

Munkásgimnázium Debreczenben.

Az őszszel megnyílik.

Naponkint olvashatjuk a hírlapokban, hogy a fővárosnak egyik-másik kerületében, vagy a vidéknek egyik-másik városában megnyílt a munkásgimnázium.

Debreczenben is régóta folynak az előkészületek ennek a hasznos intézménynek a megvalósítására; még 19.8 nyarán kapott megbízást dr. Molnár Viktor államtitkártól, mint az Uránia magyar tudományos-egyesület elnökétől dr. Kardos Albert reáliskolai tanár, hogy tájékozzék a munkásgimnázium létesítésének feltételei felől. A megbízáshoz képest érintkezésbe is lépett minden számbavehető helyi tényezővel.

Ez ismeretterjesztő intézmény elsősorban a szabadiskola vezetőségét foglalkoztatta, amely leginkább van hivatva az iskolán kívüli oktatásra, majd a debreczeni tanári körben keltett érdeklődést az eszme ahonnan legtöbb előadója fog kikerülni a munkásgimnáziumnak.

De kedvezően fogadták az új intézmény gondolatát az ipartestület, az iparkamara, iparos-kör, iparos ifjusági egyesület vezérémberei, valamint a szervezett munkásság, amelynek tagjai közül számosan ígérkeztek a munkásgimnázium rendes hallgatóiul.

A munkásgimnázium iránt érdeklődő férfiak holnap, január 8-án a tükör alakuló értekezletüket dr. Kenézy Gyulának, a szabadiskola vezetőjének elnöklete alatt. Az új eszme iránti buzgóságból, sőt lelkesedésből ítélve, biztosra foghatjuk, hogy a mai értekezleten megszületik a debreczeni munkásgimnázium, ez a rendkívül szükséges ismeretterjesztő-intézmény.

A megalakuló munkásgimnáziumi bizottság és igazgató-tanács bizonyára haldéktalanul megteszi a kellő lépéseket, hogy a munkásgimnáziumnak bár csak egy és csupán csonka tanfolyama megnyíljon még e télen. Helyiséget és előadókat könnyen találhatunk Debreczennek oly sok iskolájában és még több tanárai között; az első tanfolyam költségét sem lesz nehéz előteremteni a városi hatóságnak, a hivatalos testületek és a társadalom áldozatából. Ha pedig az első tanfolyam sikerül, ha a kizemelt előadók bevételek, ha a hallgatók nagy számmal jelentkeznek és szorgalmasan járnak az előadásokra, akkor ez év őszén felállíthatjuk a teljes munkásgimnáziumot három évfolyammal és akkor remélhetőleg a közoktatási és kereskedelmi miniszterium is nagyobb és állandó

évi átalánnyal fog segítségére jönni e fontos köznevelődési intézménynek.

Mi, akik az ipari munkásság műveltségétől és képzettségétől várjuk hazánk ipari fellendülését és gazdasági önállóságát, örömmel üdvözljük e nagy célnak egyik hathatós eszközét, a munkásgimnáziumot.

Január 28-án lesz a harmadik kerületi képviselőválasztás.

A központi választmány ülése.

A központi választmány ma délután 3 órakor ülésre jött össze, hogy a III. kerületi képviselőválasztás ügyében intézkedjék. A választmány tagjai ugyszólván teljes számban gyűltek össze Kovács József polgármester elnöklete alatt. Jelen voltak Fejér Ferenc dr., Tüdös János dr., ifj. Schvarcz Vilmos, Komlóssy Arthur, Tóth István, Somogyi Pál, Váczy János, Sinka Sándor, Kaszanyitzky Andor, Pálffy Gábor, beregi Nagy Sándor, Szabó Kálmán tanácsnok, Juhász Ignác, Körösi Kálmán, Márton Imre, Varga Lajos dr., és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés megnyitása után Kovács József polgármester meleg szavakkal emlékezett meg Szabó Kálmán és Kiss Albert elhunytáról, akik tagjai voltak a választmánynak. Az elnök indítványára a választmány jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét az elhunytak halála fölött. A megüresedett helyeket a januári városi közgyűlés fogja betölteni. Ezután a beteg Varga Károly helyett az ülés jegyzőjévé Szabó Kálmán tanácsnokot választotta meg a választmány.

Szabó Kálmán jegyző felolvasta Justh Gyula házelnöknek a központi választmányhoz a választás előkészítésére szükséges intézkedések megtételére vonatkozó leiratát. Elnöklő polgármester előterjeszti, hogy a választás napját a törvény értelmében január hó 20 és 29 ik napja közti valamelyik napra kell kitűzni. A bizottság a választás napját január hó 28-án állapította meg. A választási nap csütörtökre esik.

A választmány elhatározta, hogy a szavazás két szavazatszedő küldöttség előtt fog megtörténni. Az egyik küldöttség előtt szavaznak a Kossuth utca kerületében szavazati jogosultsággal bíró választók, kiknek szavazási helyisége a városháza nagy tanácsterme lesz, a másik küldöttség előtt szavaznak a Varga-utcai kerület szavazó polgárai, szavazási helyiségük a vármegyeháza nagyterme.

Ezután a szavazatszedő küldöttség megválasztására tért át a központi választmány. A III-ik kerületben a legutóbbi választás idején Tüdös János dr. volt a választási elnök. A választmány most is felajánlotta neki az elnöki tisztet, de Tüdös János nem vállalta el. Erre a választmány Kocsár Gábor választotta meg választási elnöknek s egyszersmind a Varga-utcai szavazatszedő küldöttség elnökévé. Helyettes választási elnöknek Beregi Nagy Sándort választotta meg a választmány, aki egyszersmind a Kossuth-utcai szavazatszedő küldöttség elnöke is lesz.

Jegyzőkké megválasztotta Csath Sándor dr.-t és Balogh Géza dr.-t.

Helyettes elnökökké megválasztották Fejér Ferenc dr.-t és Kiss György dr.-t, helyettes jegyzőkké pedig Varga Kálmán dr.-t, és Olchváry László dr.-t.

A választmány elhatározta, hogy a Varga-utcai szavazási cédulák színe kék, a Kossuth-utcai szavazási cédulák színe sárga lesz. A szavazatszedő küldöttség tagjai január hó 25-én teszik le az esküt a polgármester előtt.

Sztagnál a bank-kérdés.

Wekerle bécsi útja.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este bécsi útjáról visszaérkezett és ma informálja a kabinet tagjait kihallgatási és tanácskozási eredményéről. Délben Kossuth Ferencnél tett látogatást akivel másfél órán át tanácskozott.

A helyzetben azonban egyelőre döntő lépés nem várható, mert a kormány beakarja várni a bankügyben az osztrák kormány jegyzékét. Mivel azonban Sieghardt osztályfőnök szabadságon van és így osztrák minisztertanácsot nem tarthatnak, ez a jegyzék csak 18—20-ika körül érkezik meg és az első szóbeli tárgyalás január utolsó napjában lesz. Minden valószínűség szerint Budapesten, mert Kossuth Ferenc betegsége miatt nem mehet Bécsbe.

Addig a parlamenti pártokkal való tárgyalások is függőben maradnak, mert igen kevés képviselő van most Budapesten.

A debreczeni lelkészválasztás.

Főhívás a választókhöz.

Ma csak pár nap választ el bennünket attól a naptól, amikor Debreczen város választó polgársága ismét az urnákhoz járul, hogy ítéletet mondjon a fölött: kit illet meg a debreczeni lelkészi állás.

Amily közel állunk e naphoz, ép oly erősen hangsúlyozzuk s kérjük a választó polgárságot, hogy az urna előtt vessen le magáról minden befolyást s szavazzon igazi meggyőződése szerint arra, aki legméltóbb és díszes állásra: Zih Sándor b. ujfaluí rendes lelkészre.

Adja szavazatát erre a pályázóra, akinek érdeme köztudomásu, akinek fényes tehetsége, ragyogó szónoki képessége és széles élettapasztalata széles e városban ismeretes.

Adja Zih Sándorra a szavazatát mindenki, aki ezután ragyogó, fényes benső egyházi életet akar teremteni e városban, aki visszaállítani óhatja a Révésznek fényes korát, amikor a debreczeni lelkészek hiva, tudása, szónoki ereje az országban első helyen állott.

Nem lehet érdeke egy igaz keresztyének sem, hogy olyan egyén jusson a lelkészi székre, akinek megválasztása különösebb nyereséget nem jelentene, — de igenis fontos s fő kérdése egyházunknak, hogy a megválasztott egyén mint egyházi kitűnőség s mély tudású lelkész a hívők rajongását s szeretetét kivívja s erősebb egyházi életet teremtsen: ilyen pedig egyedül Zih Sándor.

Csak minden igaz ügy iránti tartozó kötelességünknek ismerjük, hogy Zih Sándornak, ennek az elég jól le sem írható lelkésznek kitűnőségére felhívjuk a választók figyelmét s kérjük őket arra, hogy ha igazi lelkészt akarnak választani, olyant, akinek hírneve országos s aki előtt egyházi előkelőségeink is meghajlanak, — úgy szavazatukat csak Zih Sándorra adják.

Nagy árleszállítás

csak rövid ideig. 30 szörme boa, 50 szörme kabát előre haladt időny miatt minden elfogadható árban kapható
 . . . Szent Anna-utca 1. sz. Szücs üzletben. . . .

Degenfeld József gróf a harmadik kerület képviselőjelöltje.

Programmja: a független nemzeti állam.

Debreczen város harmadik kerületének ellenzéki polgársága nevében nagyszámu küldöttség jelent meg szerdán délben Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnoknál és megkínálta őt a kerület üresedésbe jött mandátumával. Degenfeld József gróf elfogadta a jelöltséget és annak hangoztatásával, hogy programbeszédének elmondását későbbre tartja fenn, nagy vonásokban kifejtette a küldöttség előtt elveit, amelyek az ő politikai működését és a város érdekeiért való munkálkodását irányítani fogják. Az ellenzék képviselőjelöltjének programját a nemzeti függetlenség és a szintizta magyar liberalizmus eszményei alkotják. Innen következők, hogy a küldöttség tagjai zajos tetszésnyilvánításokkal kísérték Degenfeld gróf beszédét és hogy a harmadik választókerületi polgárság nagy lelkesedéssel sorakozik Degenfeld József gróf zászlaja alá.

A jelöltség följánlása.

Az ellenzéki választópolgárok küldött sége délben tizenkét órakor vonult föl Degenfeld József grófnak Miklós-utcai lakásába. A küldöttségben résztvettek: Lestyán Adorján kir. tanácsos, közjegyző, Jánosi Zoltán ref. lelkész, dr. Kenézy Gyula orvos tanár, Latinovits Mihály főmérnök, Papp János gör. kath. lelkész, Kerekes Géza gör. kat. főgondnok, Szalay Béla dr. orvos, Horgonyi Károly sütőmester, Balkányi Miklós, az izr. hitközségi elnök, Szendrő Sándor nagyiparos, Józsa Vince gyógyszerész, Rázsó Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, Hauer Bertalan szálloda tulajdonos, Peczkó Ernő dr. tanár, Nyáry Béla tanár, Balázs Bertalan dr. ügyvéd, Winkler Márton hivatalnok, Wolaffka Antal bankigazgató, Gebauer Károly gyáros, Patay József iparos, Zalányi János tanár, Winkler Jenő dr. orvos, Poroszlai László takarékpénztári vezérigazgató, Tafler Ignác nagybirtokos stb.

A küldöttség nevében Lestyán Adorján kir. közjegyző a következő beszédet intézte Degenfeld József grófhoz:

Méltóságos Gróf Ur!

Debreczen szabad királyi város harmadik kerületének képviselője őszinte, mély sajnálatunkra elhalálozott s így a választókerület képviselői mandátuma üresedésbe jött. Polgártársaim megbizásából nekem jutott az a szerencse, hogy ezt a képviselői állást méltóságos gróf urnak, mindnyájunk által szeretett és nagyrabecsült vezérünknek följánljam. Méltóztassék megszerezni nekünk azt az örömet, hogy a jelöltséget elfogadja. Nem akarok ezuttal mélyebben belebocsájtkozni azoknak az érdemeknek a méltatásába, amelyeket Méltóságod e város fejlesztése körül szerzett, hiszen Méltóságodnak a város érdekében kifejtett munkálkodását mindnyájan ismerjük és mindnyájan érezzük e munkálkodás jótékony áldásait. Csak arra kérem Méltóságodat, hogy e vá-

ros iránt táplált és annyiszor megnyilvánult szeretetét tartsa meg számunkra és ismételten kérem, fogadja el a följánlott képviselő jelöltséget.

Degenfeld gróf programja.

Lelkes éljenzés hangzott föl Lestyán közjegyző beszéde után, amelyre Degenfeld József gróf a következőképp válaszolt:

Mélyen tisztelt Uraim!

Nagy meghatottság fog el engem annak láttára, hogy önök itt nálam megjelentek és a szomorú haláleset folytán megüresedett harmadik kerületi képviselői állást nekem följánlani szivesek voltak. Öreg ember vagyok és őszintén mondván, sohasem gondoltam arra, hogy most, immár előhaladott koromban új pályára lépjek és az aktív politikára adjam magamat. Azonban az ország mostani sivár közállapotait tekintve, alig lehetséges, hogy a megtisztelő bizalom elől, amelyet nekem följánlottak, kitérhessek. Éppen ezért kinyilatkoztatom, hogy amennyiben a harmadik kerület polgárai többségének bizalma felém fordul és engem a képviselőséggel megtisztel, e kitérhető bizalom elől kitérni nem fogok. (Lelkes éljenzés.)

Azt hiszem, lölösleges volna, hogy én most Önök előtt programbeszédet tartsak, azonban mégsem felesleges, hogy a most sönnyegen levő politikai kérdésekről alkotott meggyőződésemet legalább nagyobb vonásokban kifejezésre juttassam, mert a bizalom attól függ, hogy az Önök véleménye a politikai kérdésekről mennyiben egyezik meg az enyémel. (Helyeslés.)

(Magyar vezényszó.)

Az én meggyőződésem szerint, tisztelt uraim, mindanyunknak tartozó kötelességünk, hogy a közéletnek minden terén kidomborítsuk és a legszélső határokig kifejlesztjük hazánk önállóságot és függetlenségét (Zajos éljenzés és taps.)

Ebből a megingathatlan meggyőződésemből folvik, hogy a közös hadseregben minél szélesebb ut nyitassék a magyar nyelv számára, hogy a magyar nyelv a vezénylet, a szolgálat és az adminisztráció minden ágazatban teljes érvényesülésre jusson. (Hosszantartó éljenzés.)

(Önálló bank, önálló vámterület.)

Kívánom továbbá, hogy a hazánk önállósága a külképviseletben is teljes módon kidomborodjék, addig is, míg az egész nemzet különálló magyar diplomáciai képviselet megvalósítható lesz.

Kívánom, hogy Magyarország pénzügyileg is teljes függetlenséget nyerjen s ennek folytán követeltem az önálló magyar jegybank föllállítását.

A haza függetlenségének eszméjéből

folyólag, de azért is, mert abban a meggyőződésben vagyok, hogy két olyan állam, mint Magyarország és Ausztria, — amely államok viszonyai teljesen különbözők — csakis úgy alkothatnak közös vámterületet, ha az egyik állam tetemes hátrányokat szenved, — és sajnos, ez az állam eddig mi voltunk — *híve vagyok az önálló vámterületnek és a vámelkülönítésért, gazdasági függetlenségünk eléréseért megalkuvást nem tűrő, paktálást nem ismerő harcot hirdetek.*

(A 48: XX.)

Tántorithatatlan híve vagyok annak az irányzatnak, amely a magyar szerdai korona területén bevett összes vallás-telekezetek teljes egyenjogúsítását és viszonzosságát követeli. (Helyeslés.)

(A pluralitás ellen.)

Kitérek a választójog kérdésére. Nem helyeselhetem azt a módozatot, amelylyel a kormány a választójog reformjának megoldását tervezi és különösen kárhóznak tartom a pluralitást. *Híve vagyok az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választójognak*, (Viharos taps és éljenzés.) természetesen azzal a korlátozással, amelyet a magyarság szupremációjának fentartása és biztosítása megnkíván.

Ezek volnának nagy vonásokban jelezve az én nézeteim, melyek az országos politika szönyegen levő kérdéseire vonatkoznak. Szükségesnek tartottam ezeket körvonalozni, hogy önök, tisztelt uraim, megtudják: milyen politikát folytatna az önök megválasztott képviselője. (Helyeslés.)

(A debreceni egyetem.)

Még csak egyet kívánok kijelenteni. Huszonöt esztendeje immár, hogy itt élek Debreczenben. (Éljenzés.) Azt is jól tudják, hogy ragaszkodom ehhez a városhoz. Ennek folytán természetesen, találjaki hogy én e város fejlődésén, fölvirágoztatásán dolgozok. Hón óhajtván ezt a fejlődést, egyik főterekvésem, hogy azt a régóta emlegetett, régóta kívánt debreceni egyetemet minél hamarabb föllállítsuk. (Zajos éljenzés.)

Ilyen körülmények között, miután kijelentettem, hogy kitérhető bizalmunk előtt meghajolni kötelességemnek tartom, még egyszer kérem önöket, tisztelt uraim, tartsanak meg jóindulatukban és törekvéseimben támogatni sziveskedjenek.

Lelkes, meg-megújuló éljenzés fogadta Degenfeld József gr. beszédét, amelynek minden egyes passzusa fölemelő hatást kellett a küldöttség tagjaiban.

A képviselőjelölt rövid ideig elbeszélgetett még a nála megjelentekkel, akik Degenfeld gróf lelkes éltetése közben távoztak.

Színház.

Műsor:

Péntek, Rómeo és Julia, oporette C) b. Szombat, Mikádó, oporette. A) bérlet. Vasárnap délután Nagymama, oporette Este Mikádó, oporette

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

Rossuth Ferencz Degenfeld Józsefhez.

Segélyakció a messinai károsultaknak.

Debreczen város 2000 koronát ad.

A messinai borzalmas katasztrófa az egész művelt világ részvétét felkeltette a katasztrófa áldozatai iránt. Világszerte segélyakció indult meg a szerencsétlenség által sújtott földrész lakosainak felségélyezésére.

A segélyakció Magyarországon is megindult Budapesten egy hármass bizottság alakult, mely az akciót megindítani és vezetni fogja. A bizottság tagjai Waszary Kolos hercegprímás, Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferencz miniszter.

A hármass bizottság a segélyakcióban való részvételre több előkelő és kiváló férfit szólít fel. Ma Degenfeld József gróf kapott sügönyileg felhívást Kossuth Ferencztől, hogy fogadja el a segélyakció bizottsági tagságát.

A sügöny így hanzik:

Méltóságos Gróf Degenfeld-Schomburg József Debreczen, s s Debreczen fr. Budapest 4—7302. 55 6 12/40. s.

— Az Olaszországot ért csapás az egész emberiséget sújtja. Szívünk, lelkünk és lovaságunk követeli: a segítő nemzetek közé állni. E célból egy országos segélybizottság alakult, mely a hercegprímást, a miniszterelnököt és engem kért fel a védnökségre. Kérem méltóságodat, tudassa, vállalkozik-e ezen bizottságnak tagja lenni.

Kossuth.

Mint értesülünk, Degenfeld József gr. elvállalja a bizottságban való részvételt.

A messinai katasztrófa életben maradt áldozatainak segélyezéséhez különben Debreczen városa is hozzájárul Debreczen város tanácsának mai ülésén emlékezett meg Oláh Károly kulturtanácsnok a borzalmas katasztrófáról, s indítványára a tanács úgy határozott hogy a jog. és pénzügyi bizottság elé azzal a javaslattal fog járulni, hogy a messinai szerencsétlenség áldozatainak két ezer korona segélyt küldjön a város.

Öngyilkos vándorszínész

Mellbe lőtte magát.

Szerelmes volt és nyomorgott.

Tegnap éjszaka 12 órakor két erős revolverlövés hangzott el a Bika-szálloda előtt. Egy szerencsétlen, nyomorgó vándorszínész akart megválni az élettől amelyben fiatal kora dacára, csak szenvedésben volt része. A testi szenvedést még csak kibirta volna hisz a vándorszínészpályán elégségesen megéledt erre, de egy nagy lelki bánat is reá szakadt és testileg-lelkileg összerokkadvan ettől az élettől már semmi biztatást nem remélve kétségbeesett elhatározással megakart halni. Szándéka nem sikerült egészen, mert a revolvergolyó súlyos sérülést ejtett ugyan rajta, de meglehet, hogy meggyógyul.

Az öngyilkos embert bágyani Szabó Dávidnak hívják. Nagykanizsára való keserves kenyerét a vándorszínészi pályán kereste meg, ami azt jelenti, hogy Szabó

Dávid sokkal többször éhezett, mint ahányszor jóllakott.

A nyomoruságot azonban megszoktatja a vándorszínészszel az élete, megszokta Szabó is, aki lassankint hozzátörődött a nélkülözésekhez.

Nem is a nélkülözések, a nyomorgások miatt akarta magától Szabó Dávid eldobni az életet, hanem egy lelki tragédia miatt. Szabó ugyanis vándorlásai közben Vámospécsre került el, ahol szerelmes lett egy odaváló asszonyba. A szegény vándorszínész azonban reménytelenül szeretett. Csalódása nagyon leverte s úgy jutott az öngyilkosság gondolatára. Tegnap este bejött Debreczenbe, a Bika kávéházban mulatott egyet s onnan kijövet, éjjel 12 órakor a kávéház előtt mellbe lőtte magát.

Szabó kétszer lőtt magára, de csak a második lövés talált.

A golyó erős roncsolást idézett elő Szabó szervezetében s a mentők félholtan szállították be a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették.

Az öngyilkos színész több levelet hagyott hátra. Egyet Nagykanizsán Lakó édes anyjának, egyet Kárpáthy Giza ottani színésznőnek és egy nyílt levelet a Debreczeni Független Ujságnak, melyben nyomoruságos sorsát festi le.

Egy helyi lap azt a hirt bocsátotta világgá, hogy Szabó Dávidot a kórház hullatermében helyezték el a holtak között. Ezzel szemben azt az értesítést nyerjük, hogy az öngyilkos színészt a sebészeti osztályon helyezték el, azonnal ápolás alá vették, ágyba fektették és onnan azóta senki sem mozdította el.

Szabó állapota fokozatosan javul s remélhető, hogy ha komplikációk nem állnak be, egészen fölgyógyul.

A balkánháborúból világháború.

Olaszország a monarchia ellen.

Szenzációs német ujságcikk.

A balkán háboru veszedelme még mindig fenyegetőleg áll előttünk. Az apró Szerbia és Montenegró, sőt az erőtlén Törökország is oly impertinens módon lép fel Magyarország-Ausztria ellen, hogy nyilvánvalóan látszik a tendencia: a balkáni háboru előidézése.

A kis balkán államok mozgolódásainak okairól és az esetleges balkán háboru következményeiről rendkívül érdekes cikk jelent meg egy német tanár tollából egy német folyóiratban. A cikk európaszerte élénk feltűnést keltett, mert leleplezte a balkán mozgalmak titkos rugóit és Olaszországnak leendő állásfoglalását.

A cikk Delbr német tanár tollából ered. Delbr tanár kifejti, hogy ha a monarchia háboruba keveredik Szerbiával és Montenegróval, ebből okvetlenül világháboru lesz. A háboru szításában az angolok járnak elől. Ők tüzelik a kis Szerbiát.

A háborut Olaszország mohón várja. Olaszország vágya ugyanis, hogy ennek a révén valósítsa meg messzemenő terveit. Igaz ugyan, hogy Olaszország benne van a háborus szövetségben, de az olaszok a hármass szövetséget csak mint békeszövetséget tekintik s nem mint hadi szövetséget. Ez különben Pittoni külügyminiszternek is a felfogása, aki ezen felfogásának, ha nyíltan

nem is, de célszavakkal, nem egyszer kifejezést adott. Delbr tanár szerint, mihelyst a balkán háboru kiüt, Olaszország a hármasszövetségből kilép, annak ellene fordul s Anglia-Oroszország mellé áll.

Delbr tanár végül kifejti, hogy a monarchiának érdeke, hogy a balkánháborut elkerülje. Erre vonatkozólag tanácsosal is szolgál. Delbr azt ajánlja, ha Szerbia és Montenegro megtámadja a monarchiát, Magyarország-Ausztria csapatai ne lépják át a szerb, illetőleg a montenegrói határt s hadi műveletük csupán arra szorítkozzék, hogy a monarchia határáról a támadásokat visszaverjék.

A cikk igen nagy feltűnést keltett.

London, január 7. A Times írja: Mig Ausztria-Magyarország meg nem változtatja álláspontját Törökországgal szemben, nem lehet kilátás a békére. A monarchiának többbe kerül a balkáni háboru, mint amennyibe kerül, ha Törökország kivánságát teljesíti.

Pétervári, január 7. A pétervári szerb követ értesítette a szerb hadügyminisztert, hogy az orosz kormány az orosz állami ménésből 1000 lovat ajándékozott Szerbiának.

Merénylet a spanyol királyné ellen Magyarországon.

Rálóttek Viktória királynéira.

Az eltitkolt szenzáció.

A „Magyarország” című lap szenzációs merényletről ír mai számában. Egy vidéki tudósítója értesítése nyomán arról ad számot a lap, hogy Viktória spanyol királyné ellen Magyarországon való időzése alkalmakor gyilkos merényletet követtek el s csak hajszálon múlt, hogy a gyönyörűséges királyasszony, akinek szépségét egész Magyarország megbámulta, holtan nem tért vissza Spanyolországba.

A Magyarország így mondja el a merényletet: A spanyol király nem régen történt magyarországi látogatása idején a királyi pár ellátogatott Frigyes főherceg fél-torony nevű birtokára október hó 10-én. A királyi pár tiszteletére Frigyes főherceg hajtóvadászatot rendezett, amelyen részt vett Viktória királyné is.

A hajtóvadászat javában tartott, mikor Viktória királyné egyszerre rémesen elsikoltotta magát és a homlokához kapott. A közelálló hozzáfutottak s megrémülve látták, hogy a királyné homlokából patszik a vér.

Az erdő sűrűjéből ugyanis egy lövést tettek a királynéira de a golyó szerencsére csak horzsolta Viktória királyné homlokát.

A főherceg azonnal a legszigorubb parancsot adta ki a merénylet elfogatására, ami azonban nem sikerült, mert nem tudtak a nyomára akadni.

Mulatság.

— A Zion-egylet Bonbonniére estélye. Az idei f-rsang egyik legfényesebb sikerü mulatságának ígérkezik a Zion-egyletnek e hó 16-án tartandó Bonbonniére-estélye, melynek műsora a legváltozatosabb számokból van összeállítva. Az est ígérkező sikerének bizonyossága, hogy a rendezősetget máris elhalmozták előjegyzésekkel.

A vi
éves álmát
mők, meg p
Évezre
világ keser
ban aggasz
dokkal ter
közé egyre
csak Karne
vidáman. K
hajók, néha
ez az élet
rózsalelkü
lyog és ne
borusabb é
méből kihal
fölvesszi far
talanul csill
berek felé:
ban, tavasz
fől a lelkete
arcotokon.
gyógó balte
lázás subo
... É
könyüket,
kat és láza
a mosolyg
sang, meg
villanak a
hognak a s
kábító illat
gyötrődő e
ket feledtet
Karnev
és vidám
sang ...

— Uj po
gon. Egy
táviratozza
bécsi infor
magyar tit
tott át a k
rendszer fo
ki s egysz
amely a m
egyedüli
az új k
Az új p
lános, eg
választó
den költs
lánosan k
3 A progr
nalon. 4. A
mációi sze
után a ma
az említett
— 7
tanácsos.
száma jel
mánnak,
országgyü
kos taná
Ugyanezt
Mailáth
Frigyes K
továbbá
rendház
szágygylé
— A
Kossuth-ut
télyes zöm
tartott, an
megválaszt
hangu lelk
a városi p
nálva az a
polgárok
tisztikarait
ták. Elnök
kők lettek

Hirek.

Farsang.

A vidám és fürgé Karnevál kidörzsölte egy éves álmat mosolygós szeméből és gondtalan örömeit, meg pajkos melódiák ébrednek a szívében...

Évezredek súlyos ráncai vésődtek be a rozoga világ keserű arcába, az emberek husz éves korukban aggyasztós gyötrelmekkel sóhajtanak, gondokkal terhesen, az úde és rózsaszínű mosolyok közé egyre több fájdalom és rideg fagy keverődik, csak Karnevál mosolyog gondtalanul, kedvesen és vidáman. Küzdés, gyötrelmek, fájdalom, küzdés, sóhajok, néha, nagyritkán egy mámoros mosoly, — ez az élet és minderről a fehérruhás, táncos lábu, rózsalelkű Karnevál nem tud semmit. Ő csak mosolyog és nem veszi észre, hogy a világ arca egyre borúsabb és ráncosabb lesz, hogy az emberek szeméből kihálnak a ragyogó fények: Karnevál herceg fölveszi farsangi ruháját, fölteszi a fejére a gondtalanul csilingelő sapkát és vidáman integet az emberek felé: „Részegedjétek meg a farsangi mámorokban, tavaszi rügyek és rózsaszínű örömeitakadjanak föl a lelketekben és járjatok könnyű mosolyokkal az arcotokon.” És hívja, csalogatja az embereket a ragyogó báltermek felé, a finom parfümökkel és ruhák lázas suhogásával elkápráztató báltermek felé.

... És az emberek titokban elsírják az utolsó könnyüket, eltörlik az arcukon a fájdalmas ráncokat és lázas vágyódással, éhes sóvárgással követik a mosolygó arcú, fürgé Karnevált. Kezdődik a farsang, megnépesednek a ragyogó báltermek, megvillanak a ragyogó ing-plasztronok, mámorosan suhognak a selyemruhák és finoman szállodognak a kábitó illatok. Szállnak, szállnak, ránehezdednek a gyöttrődő emberek lelkére és rózsaszínű, gyötrelmeket feledtető mámorokat fakasztanak föl bennük.

Karnevál megcsörgeti a csengettyűs sapkáját és vidám melódiákat fütörész. Kezdődik a farsang... Miért is nem tart örökké?

— Uj politikai alakulás Magyarországon. Egy fővárosi estilap mint tudósítónk táviratozza — feltűnést keltő cikket közöl bécsi információ alapján. Ezek szerint négy magyar titkos tanácsos memorandumot nyújtott át a királynak, melyben a mai kormányrendszer felett hazafias aggodalmukat fejezik ki s egyszersmind kijelölik azt az irányt, amely a mai zavaros politikai helyzetből az egyedüli kivezető ut. Ez egyszersmind az új kormány programja is volna. Az új program a következő: 1. Általános, egyenlő, titkos és községenkénti választó jog az alkotmányos, vagy minden költség beszüntetésével. 2. Az általános kötelező, állami ingyenes népoktatás. 3. A progresszív adórendszer az egész vonalon. 4. Állami közigazgatás. A lap információi szerint a külügyi helyzet tisztítása után a mai kormány bukni fog és helyébe az említett programmal új kormány jön.

— Thaly Kálmán — belső titkos tanácsos. A hivatalos lap legutóbbi száma jelenti, hogy a király Thaly Kálmánnak, Debreczen város első kerülete országgyűlési képviselőjének a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Ugyanezt a méltóságot kapták most: Mailáth József és Schönborn-Buchheim Frigyes Karoly gróf főrendiházi tagok, továbbá Normann Gusztáv gróf, a főrendiház és a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés tagja.

— A városi párt szervezkedése. A Kossuth-utcai választó polgárság egy tekintélyes zöme tegnap este népes értekezletet tartott, amelyen üdvözölték az újonnan megválasztott bizottsági tagokat és egy hangu lelkesedéssel kimondták, hogy mint a városi párt tagjai, szervezkednek. Felhasználva az alkalmat, a megjelent választópolgárok a Kossuth-utcai választókerület tisztikarait és választmányát is megalakították. Elnök lett: Legányi Gyula dr., alelnökök lettek Publik Ernő, Somossy László

titkár Csurka István, főjegyző Eoruss Mihály, jegyző Varga Béla, pénztárnok Békés Lajos, ellenőr Erdődy Lajos. Végül választottak nyolc választmányi tagot. A Kossuth-utcai választókerület időközönként egyébként értekezletet fog tartani.

— A tanács a kamara gyászünnepélyén. Szabó Kálmán, Debreczen város elhunyt nagy képviselője emlékére a kamara 14-én gyászünnepélyt tart. A városi tanács Kovács József polgármesterrel, Vécsey Imre főjegyzővel, Oláh és Körner tanácsnokokkal fogja képviseltetni magát a nagyszabású gyászünnepen.

— Debrecen „Ne temere” elleni tiltakozása Ugócsa vármegye előtt. Ugócsa vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap ifjabb Ugron Gábor főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés Debreczen város törvényhatósági bizottságának a Ne temere kezdetű pápai dekrétum tárgyába a törvényhatósághoz intézett átiratát tárgyalta. A tanácskozás rendjén a vármegye közönsége egyhangulag elhatározta, hogy a dekrétum határozmányait aggodalmasnak tartja, mert a felekezeti békét veszélyezteti, de tekintve, hogy a dekrétum jelenleg tárgyalás alatt áll, az átiraton napirendre tér s utasítja az alispánt, hogy az ügy további tárgyalására annak idején előterjesztést tegyen.

— Rauch báró Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Rauch Pál báró ma Budapestre érkezett s azonnal kihallgatáson jelentkezett Wekerle Sándor miniszterelnöknél. A bán a horvát helyzetről tett jelentést. Jelentése szerint a horvát helyzet nem rosszabodott és semmi különös intézkedésre nincs szükség.

— Weidt Lucy hangversenye. A „debreczeni zenekedvelők társasága”, mint jelen tettük, január hó tizenkettedikén, kedden este fél 8 órakor az „Arany-Bika” szálló dísztermében tartja második hangversenyét, a melyen Weidt Lucy énekesnő, a bécsi udvari opera énekesnője, Dienzl Oszkár zongoraművész, Földes Arnold gondokaművész, dr. Molár Géza egyetemi és orsz. m. kir. zenekadémiai tanár és Polonyi Elemér zongoraművész működnek közre. A hangverseny műsora: 1. a) Brahms: Liebestreu. b) H. Wolf: Verborgeneheit. c) R. Strauss: Ständchen. Éneklő Weidt Lucy urnő. 2. a) Schumann: Papillons. b) Rubinstein: Barcarolle. c) Mendelssohn: Scherzo e moll. Zongorán eladja Polonyi Elemér. 3. G. Golttermann: Concert a moll. Andante allegro. Gordonkán eladja: Földes Arnold. 4. a) Grieg: Verborgene Liebe. b) Grieg: Im Kahne. c) R. Strauss: Cäcilie, Éneklő: Weidt Lucy urnő. II. 1. Szabad előadás a zenéről. Tartja: dr. Molár Géza. 2. Sarasate-Földes: Cigánydalok. Gordonkán eladja: Földes Arnold. 3. Ponchielli: Gioconda áriája. Éneklő: Weidt Lucy urnő. A zongorakíséretet Dienzl Oszkár szolgáltatja. Az I-ső rész után 5 pernyi szünet. A hangverseny kezdete fél 8 órakor. Nem tagok részére Csáthy Ferencz könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók jegyek. Ülőhely 4 korona, állóhely 2 korona.

— Kinevezés. A tanács Budaházy Dezsőt a városnyomda könyvvezetőjévé nevezte ki, egy évi gyakorlat után véglegesítve.

— Szaktanfolyam befejezés. A cipész-segéd szaktanfolyam január hó 8-án fejezi be működését. A befejezés ünnepély keretében fog megtörténni, amelyen a városi tanácsot Bészler Károly tanácsnok fogja képviselni.

— Eljegyzés. Flam József leányát Mariskát eljegyezte Krausz Márkus Ungvárról. Minden külön értesítés helyett.

— Városi bolthelyiségek, lakások, ingatlanok árverése. A város Simonffy-utcai bérházának több lakás- és bolthelyiségét, valamint néhány ingatlanát árverés

utján fogja bérbeadni. Az árveréseket február hó 3-án, 7-én és 9-én fogják megtartani a városháza nagy tanácstermében.

— A József szanatórium hangversenye. Igen fényesen sikerült hangversenyt tartottak ma délután 5 órakor a Royal-szálloda dísztermében a József kir. főherceg szanatórium javára. A dísztermet nagyszámú előkelő közönség töltötte meg. A koncertet Balogh Margit, Glück Zoltán, Gyarmathy Miklós és Fischer Rezső kvartettje nyitotta meg. Rendkívül ügyes betanulással adták elő Bihari Requiem-jét. Nagy hatás mellett szavalt Steinhardt Aladár és pompás technikával adott elő egy bájos darabot Gyarmathy Mariska. Értékes sikert aratott Perczel Miklós is, aki tárogatón adott elő néhány számot. Kész művésznőnek mutatkozott be Balogh Margitka egy pár hegedűszámával. Bihari Gizella pompás cimbalomjátékával aratott sikert, nemkülönben szép sikerben volt része Debreczen Gyusztáv szavolatának. Nagyon kedvesen lejtettek el egy táncot Gyarmathy Klárka és Sinka Sándorka. Gyönyörűen énekelte el a Büvös vadász nagy áriáját Höfflinger Teresi. Kinek sok tapsban volt része. A sikerült hangversenyt Fráter Sándor művészies zongorajátéka zárta be.

— Házasság. Lengyel Zoltán dr. ügyvéd, a debreceni társadalom kedvelt, fiatal tagja e hó 12-én délután egy órakor tartja esküvőjét Steier Szidónia urhölgygyel, Steier Mózes nagylétai földbirtokos leányával.

— Öngyilkosság a bérkocsiban. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A fővárosban ma éjjel egy ismeretlen fiatalember különös módon vetett véget az életének. Beült az 1089. számú bérkocsiba, áthajtatott Pestről Budára s Budán Browning-revolverével a kocsiban agyonlőtte magát. Az öngyilkos ruházata után ítélve, igen előkelő fiatalembernek látszik. Kiletét mindaddig nem sikerült megállapítani.

— Egy képviselő felesége az államfogházban. Mint a szásvárosi „Libertae” című román lap írja, Vlád Aurél országgyűlési képviselő felesége, akit a dévai törvényszék és a kolozsvári kir. tábla államellenes izgatásért egy havi államfogházra ítélte, már megkapta az ügyészségtől a felhívást, hogy büntetésének kitöltése céljából a szegedi államfogházban jelentkezék. Vládné a felhívásnak eleget fog tenni és legközelebb megkezdí büntetést. A román lapok ebből az alkalomból vértanuként ünneplik Vládnét. A romániai Buzeu város hölgyei elhatározták, hogy Vládné 300 korona pénzbüntetését kifizetik.

— Lopott, hogy mulathasson. Korán a bün útjára tért Magi Lajos kereskedő-segéd. A könnyelmű fiatalember mulatozásra adta a fejét s ez sodorta a bün örvényébe. Pénze nem volt elég passzióinak kielégítésére, tehát lopott. Stefanovits Károly kereskedőnél volt alkalmazásban, de az üzlet pénztárát állandóan dézsmálta. A lopásra végre rájött a gazda s feljelentést tett a hűtlen segéd ellen a rendőrségen, mely ma éjjel egy külvárosi mulatóban letartóztatta a rossz utra tévedt embert.

— Szerencsétlenül járt gyermek. Kozma Ferenc Szotyori-telepen lakó földmivesnek van egy hasonnevű 13 éves fia. Ez ma délelőtt a szeckavágó-gépen szeckát vágott s közben vtgyázatlansága folytán borzasztó szerencsétlenség érte. A gép elkapta a gyermek jobb kezét s arról három ujját leszakította, keze fejét pedig összeroncsolta. A szerencsétlenül járt fiút a közkházba szállították be.

— A jótékony nőegylet télisport rendező bizottsága a nagyközönség tudomására hozza, hogy télisport estélyén az italok, hideg felvágottak, cukrászat, szivarok stb. a jótékony nőegylet céljait szolgálják, míg el-

lenben a teremben terített asztaloknál a vacsorát saját konyhájából Németh András szolgáltatja fel. Akik szivesek voltak étel és italnemüket adományozni, sziveskedjenek azokat 9-én, azaz szombaton délután 4-6-ig a Bika nagytermébe felküldeni, ahol a választmányi tagok által átvétnének. A fényesen feldiszitett termet pénteken, azaz 8-án d. u. 4-8 ig a közönség 20 fillér belépti díjjal megtekintheti.

Tíz a megyében. Hajduvármegyében újra gyakoriakká kezdenek válni a tüzesetek. Ma Szoboszlón Brunner János pék háza égett le ismeretlen okokból és Nádudvaron özv. Schvarecz Lőrincné háza gyuladt ki és égett le. A csendőrség kuttaja a tüzesetek okát

Köszönetnyilvánítás. Krausz Simon Budapestről dr. Hegedüs Jenőné ur hölgy útján 30 koronát küldött utólagos felülfizetésül az izr. "négyzet Bosnyák-bájlára. Fogadja az adakozó szegényeink nevében hálás köszönetünket. Dr. Balkányi Miklósné elnök.

Az egészség minden embernek a legdrágább kincse, tehát mindenkinek azon kell igyekezni, hogy a táplálkozására jó és kifogástalan eledelket fogyasszon, azért ajánlatos mindenkinek ha jó kávét akar inni kávé szükségletét Főlegyházy János Piacz és Miklós utca sarkán lévő villany erőre berendezett kávé pörköldéjéből szerzi be hol állandóan többféle kávé fajok lesznek pörkölve.

Royal kávéház fényesen berendezett helyiségében 1909. jan. hó 9-én szombaton este Kis Béla kitűnő zenekara közreműködésével nagy tombola estély tartatik. Ki egy estét kellemesen akar eltölteni és egy remek szép ajándéktárggyal óhajt távozni, az okvetlenül ott legyen **Belépti díj nincs!** Bárki több tárgyat is nyerhet! **Egy tombolajegy 50 fillér** A gyönyörű tombola nyereménytárgyak megtekinthetők a Nizzai vírárcsarnok kirakatában és f. hó 9-én a Royal kávéház helyiségében.

Divatossai és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat csak a Hajdumező legnagyobb Róza-féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Leányzóknak raktár

Eredeti tréfas tombola nyeremény tárgyak tombola jegyek és teljes tombola össze állítások a legolcsóbban kapható Mentse Henrik áruházában Kossuth u. 4 szám.

Gummi különlegességek Györfi Sándor kőszere-znél Simonffy u. 2 sz. a.

Irodalom.

A „Nyugat.” Ignó Miksa és Ösvát Ernő kitűnő folyóirata most lép második évfolyamába. Az első évfolyamnak ugyszólván minden száma meglepetés volt, gazdag, változatos tartalmával, modern szellemével, előkelő irodalmi nivójával. A munkatársak neves gárdájába az új magyar irodalom legkiválóbb munkásai sorakoztak. Az előfizetők számának hatalmas növekedése élenken bizonyítja, hogy a közönség szeretetébe fogadta ezt a folyóiratot és a lap a magyar értelmiség rokonszenvétől és támogatásától kísérve indul neki új évfolyamának. A most megjelent szám tartalom és kiállítás díszére és gazdagságára egyaránt igazán beköszöntő, ünnepi szám. Novellát irtak bele Babits Mihály (Tél), Ambrus Zoltán (Imogen), és Elek Artur (A nászhajó) Verseikkel szerepelnek Ignó Miksa, Ady Endre, Lesznai Anna, Kemény Simon, Pásztor Árpád és Babits Mihály Lenczi Jenő a modern metafizikusokról irt érdekes filozofiai tanulmányt. Ady Endre Szini Gyulának novellás kötetét méltatja. A „Figyelő”-ben Fenyő Miksa Rákosi Jenő cikkével polemizál és A Holnap kötetét veszi védelmébe, Ignó Miksa is a modern írókat támogató kritikákkal foglalkozik. Lengyel Menyhért, Tóth Árpád és Hegedüs Gyula

szólalnak még meg a „Figyelő” hasábjain. A folyóiratnak, amely havonként kétszer jelenik meg hatvan oldalon, előfizetési ára egy évre 20 korona, félévre 10 korona. A kiadóhivatal (VII. Akácfa utca 5.) készséggel szolgál mutatvány-számokkal.

Regény-Csarnok.

Az elhagyottak.

(2) Irta: Zih Sándorné.

— Balog Andris buktatta el! — kiáltották egyhangulag a körülálló gyermekek. Polgár Sándor, a helybeli lelkész fia, mert ő volt, a ki a kis fiut ápolta, — megütözközött nézett körül:

— Hogyan? — kérdezte szigorú hangon — hát lehetséges olyan gonoszlelkű fia, ki szándékosan dönti veszedelmebe a jászórtársát Melyikötök volt az?

A gyermekek elhúzódtak Balog Andris mellől, s az szemlesütve állott egyedül mint a bűnös.

— Te voltál hát az a bíres hős — mondta neki megvetően Polgár. — No hiszen gyönyörű vitézséget műveltél, mondhatom. Hiszen te még egyszer akkora vagy, mint ez a kis gyöngye fia. Ezzel ugyan könnyen lebánhattál!

Szégyseld magadat!
(Folytatjuk.)

Eladó

egy nagy jövedelmű ház, van rajta 2 utcái szoba, bolt és pincze, az udvarban három szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Szivattyus kut az udvarban. A ház jövedelme 1700 kor.

A rajta levő üzlet, trafik és ital-mérés 20—25 ezer korona forgalmat jövedelmez évente. A ház ára 20,000 kor. tehát van rajta 7800 kor.

Felvilágosítást nyújt Tarr Mihály közvetítő irodája Hatvan utca 5. ahol a felpénz is letehető. **Telefon 683.**

2107/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V 3714/2—1908. számú végzése folytán köznirre tétetik, miszerint Baehner Rudolf részére 110 kor. 55 fillér tőke, ennek 1908 évi apr. hó 25 napjáról számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 60 kor. 86 fill. perköltség erejéig 1908 évi okt. hó 9-én bírósággal elfoglalt és 70 koronára becsült ló és gazdasági eszközökkel átvett kölcsönök **1909. január hó 8-án délután 3 órakor** kezdetét vevő és nagy biep Horvathy a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron átul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik. Debreczen. 1908. évi november hó 9.

Óráh Géza bírói kiküldöt.

A legnagyobb termést biztosít

kalászos-, luczerna-, csalamádé- és kapás növényeknek feltűnő jó eredményt mutat ki szőlőben (70-95) hektit. a

fekalkompost-trágya

(emberürülék, tözeggel szagtalanítva) felülmulja a műtrágyát, mert több évi termőerővel bír és tartós eső nem képes elmosni.

100 mm. a telepen átvéve kor. 70.—

100 mm. a vasútállomáson kocsiába rakva kor. 90.—

vidékre külön ajánlattal szolgálunk az ottani állomásig be nemutva.

Debreczeni trágyagyár részv.-társ.

Debreczen, Sas-utca 3. szám.

Hajdusági Bajuszpedra

Szép a hajvan

HAJDUNÁGI PEDRO-VAL

Elismert legjobb különlegesség a hajvan bővadására és ápolására, mely meg nem avasodó szirmones növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvéttal.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyászorvos.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 2. sz.

„Arany egyesítés” gyógymóttár.

Telefon 488. sz. Telefon 488. sz.

Pavlovits és Szilágyi

műépítés és építő mesterek építési vállalata

Debreczen, Piacz u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítése, szakszerű kivitelben — Lakás berendezések tervezése. — Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becsélése és műszaki ügyekben tanácsok.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Franczia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piacz-u. 23

Nagy alkalmi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a **kék csillag**-nál.

Kéz blousok	85 kr. feljebb
„ barhet ajk	1.30
„ szövet	2.40
„ barhet alsó szok.	1.10
„	bugy. 95

Azonkívül itt fel nem sorolt árúk nagy vásárlásban igen olcsó árban szerepelnek be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítenek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítik. Szives pártfogását kérem a n. é. vevőközönségtől.

Tisztelettel

Ferenzy József.

Kossuth utca 17 Simonffy ház

Legbiztosabb szepitőszert a
Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása osodás!
 Szépit, fiatalít! Legkíméletesebb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanosságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.
Illatszerek minden illatban
 1—2—3 koronás üvegje.
 Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonlószerűi gyógyszereknek. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszaru” gyógyszerár.
 Telefon sz. 496. Telefon az. 496

MERKLER SOMA
 nap és esernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi- és női esernyőkben
 2 koronától a legfinomabb kivitelig.
Iskolai gyermek esernyőket
 1 korona 60 fillértől.
 Részólag francia mellfűzőkben
 nagy választék 8 koronától feljebb.

Szabó Lajos fiai
 női divatáruház
gyapjú és mosó
kelmékben.
 Alkalmi vásár
Leszállított jutányos
árak.

Sarkadi Gyula
 tüzfá kereskedő.
 A n. érdemű közönség szives tudomására hozza, hogy
tüzfarakatáramban,
 mely Postakert 5. szám alatt van, mindenkor raktáron tartok a legjobb minőségű
száraz tüzfát,
 megrendeléseket elfogadok, u. m.: cser, tölgy, bükk gyertyán és vargafára, ölenként mm. és vagon számára mindenkor a legolcsóbb árakban számítom
Gyors és pontos kiszolgálás!
 Megrendelések felvételnek.
ROSENFELD LAJOS,
 Arany János-utca 15.
 a kiegyezés mind gondoskodik a pontos kiszolgálásról.

Akiknek **napidíjasra, irnokra, könyvelőre, segédkönyvelőre, raktárnokra kereskedelmi segédre** általában bár mely irodabeli egységre szükségük van, közöljék feltételeiket **Tarr Mihály** közvetítő irodájával, melynek útján megfelelő egyéneket teljesen díjtalanul nyerbetnek, csakis a néhány fillér válaszbélyeget kell fizetniök,
 Szives megbízásokat elfogad **TARR MIHÁLY** közvetítő és állászszerző irodaja
Hatvan-utca 5. Telefon 683.

Értesítés.
 A Nasch József ur által 20 éven át vezetett
nagykereskedést
 átvettük azt ugyanazon helyiségben szövött, rövid és norinbergi cikkekkel ujonnan és dusan felszerelve,
folyó hó végén
 nyitjuk meg.
Nasch József utódai

Egy darab 5 holdas szőlő
 18 éves, nagy szilvas és gyümölcsös-sel rajta lévő új lakás, borház, pince és istállóval, horgonyozott lemezzel fedve a Nagylétai Kossuth kertben a vasúti állomástól 15 percznyire szabad kézből olcsón

eladó.

Értekezhetni:
D. Nagy Istvánnal Nagylétán.

A Harmat Crème
 arczszepítő és bőrpeléd kenőcs,
 mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepítőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.
Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
 Készítő helye s főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerár.
 Debreczen,
 Főplaccz 31., a városházzal szemben.

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár
 Menyasszonyi kelengye.
 Vászón, kész fehérnemű.
 Női divatáruház.
 :: Külön szőnyegosztály. ::
Óriási választék!

Hirdetés.

A néh. Kiss Albert lelkész ur halálával megüresedett lelkészi állásra Szele György költőzvéen át, a Kossuth-utczai lelkészi állás jutott üresedésbe, melyre a pályázat kihirdettetett. Erre a lelkészi állásra pályáztak és az E. T. H. t. cz. 17. és 18. §-a értelmében választhatóknak jelentettek ki pályázati kérvényöknök beérkezési ideje szerint; Urai Sándor felsőbb leányiskolai tanár, M. Szabó Miklós királydaróczi rendes lelkész, Illyés Endre balmazújvárosi rendes lelkész, Zih Sándor berettyóújfalui rendes lelkész, Kovács Janos debreczeni vallás tanító, lelkész, Török Imre kisujszállási rendes lelkész, Diószegi Mihály tiszafüredi rendes lelkész.

A választás idejét esperes ur **1909. január 10-re**, vasárnapra tűzt ki, a mikor délelőtt 10 órakor ref. egyházunk nagy templomában veszi kezdetét a választási eljárás. Ha ekkor az egyházi törvények II. t. cz. 27. §-a értelmében közfelkiáltással nem történhetnek meg a lelkészválasztás, titkos szavazás fog elrendletetni. mely a következő két helyen történik:

- a) az egyház tanácsstermében, Egyháztér 17. sz. alatt, hol a Csapó, Péterfia és Hatvan-utczai választók szavaznak.
 - b) a felsőbb leányiskolában Kossuth-utca 33. sz. alatt, hol a Piacz-, Varga és Kossuth-utczai választók, továbbá a külsőségeken lakók szavaznak.
- Debreczen, 1909. decz. 24.

A presbitérium elnöksége:

Diosófi József,
 lelkész elnök.

Simonffy Imre,
 kir. tan. főgondnok.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélevelet csatolni.

Vigyázzon! Újraolt levelet ocska ruhák igen tisztességes árban vesz Rósenharsányi Bádogos-u. 4. sz.

Magndetektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Két és egy szobás lakás butorozva kiadó Darabos-utca 21 szám.

Borjas telen, fiatal félyér siemenhali, egy hetes borjuval, szép egészséges állat, eladó Kontsek Géza kertészetében.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó, hivatal.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

41 hold, melyből 23 hold termő szőlő eladó az Ujfehértói határban. Czim ifj, Médi H-Nanásón.

Helyi és környékbeli ösmerekekkel bíró ügynök, aki pénzbeszédessel is meg lenne bizva, Aron Miksa bor, sör és szesznyereskedésében azonnali vagy legkésőbb 1909 évi márc. hó 1 éni belépésre felvétetik. Biztosíték legalább 1000 kor. Ajánlatok 1909. január 31. ig Aron Miksa Debreczen czim alatt küldendők.

Sürgősen keresek rendes, mindenes főzőnőt. Cím a kiadóhivatalban.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip-hop 08 Riz 14
Tiszt 10 Parasit 14
Delibáb 12 Arany 20
Kalibri, különlegesség 16 K.

Kapható: **HARMATHY** szivarok hüvely különlegességek fóráktárában Debreczen füvészkert u. 14.

Borezet kitudó, jó házilag készített eladó úterenként. Czim a kiadóba

Csinosan butorozott, külön bejárattal szoba kiadó Darabos-utca 5 az émeleten.

Egy 13-15 éves fiu nappali kifutónak felvétetik. Czim a kiadóban.

Elarusító asszonyt felveszek Hatvan u. 28.

Nemet leány bonnenak ajánkozik nagyobb gyermekek melé Kossuth-utca 73.

Elveszett f. hó 6-an 4-5 között 70 korona papirpénzbe a kistemplomtól a helyi vas utig, a szives megtaláló illó jutalomba részesül, ha Tóth Gyula céghez juttatja, városház sarok.

Mérlegképes könyvelő nős, igen megbízható pénzügyi, vagy más irodai állást keres Czim a kiadóban.

Az ágost. hitv. evang. egyház eljárat keres, ki pénzbeszédre is a kalmás. Jelentkezni lehet a lelkesi irodában Miklós-u. 3. sz. alatt.

Eredeti és új
Bösendorfer

valamint
Wirth zongorák,
a helybeli piacon kizárólag
Szendró Sándor

zongora és hangszerraktárban kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfapédállal. Előnyös zongora bérlet.

Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltenek. The Gramophon Ltd féle beszélő gépek és lemezek.

Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb.

Üzlethelyiség Szt. Anna-utca 3.

Villamos világitást
legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be

FOLDVÁRI L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és vállalat
Kossuth-u 1. Telefon 168.

Mindenféle villamos felszerelési cikkek, Csillárok, Izzólámpák nagybeni raktára.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

1 liter háztartási 28 fillér
1 liter szalon 32 „
1 liter csillár 36 „
1 liter amerikai csillár olaj 40 „

a legpontosabban eszközli

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Tórol-féle üzlet Hatvan u. 13. sz.
Telefon 621.

Alírási felhívás.

Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január hó elsejével

11-ik öt éves társulatát nyitja meg.

Az a betenkiint legalább 1 kor-nát és élekorának megfelelő társulat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkéjük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronára szelő ebebiztosításhoz is jutnak, melylye egy a takarékos-ság mint a család jó-őzerőit való gondoskodás ozeija egyszerre és könnyen orvenyre jut.

Uj tagok (férűak és nők) ezen biztosítási rendszerbe beiratási díj és késedelemi kamattal bármikor beléphetnek és megfelelő köte oare is gényt tarthatnak. Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Igazgatóság

Ékszer, zsebórát
bízalommal
jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.
Fehérlő-szálloda épület.

Fazekas Imre

Villamos-Világitás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. sz udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik. — lakások, irodák, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakértelemmel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díj-talan.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női, férfi, és gyermek fehéreneműek.

Olcso árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi bor-párlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egy düll Uognao gőzfőző állandó hivatalos vagy ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb fizletben